Condiţionarea drepturilor consumatorilor privind produsele cumpărate de păstrarea ambalajului

În *Monitorul Oficial* a fost publicată Legea nr. 249/28.10.2015, privind modalitatea de gestionare a ambalajelor şi a deșeurilor de ambalaje, care abrogă HG 621/2005, privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și transpune Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului, privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (denumită în continuare „Legea”).

Noile dispoziții au intrat în vigoare începând cu data de 02.11.2015 și reglementează gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, în vederea prevenirii și/sau reducerii impactului asupra mediului. Sunt supuse prevederilor Legii toate ambalajele introduse pe piață, indiferent de materialul din care au fost realizate sau de destinația acestora, precum și toate deșeurile de ambalaje, indiferent de modul de generare al acestora.

Pe lângă domeniul de reglementare privind gestionarea deșeurilor de ambalaje, aceeași Lege aduce lămuriri și în domeniul protecției consumatorilor printr-o prevedere de impact, care consolidează principiul exercitării neîngrădite a drepturilor consumatorilor, în ceea ce privește achiziționarea de produse de pe piață, **prevedere care, fiind inserată într-un act normativ privind gestionarea deșeurilor, nu a fost încă identificată și asimilată cu succes pe piața comercializării produselor.**

Astfel, se impune o scurtă lămurire asupra art. 16, alin. 8 din Lege, care *„interzice condiționarea, sub orice formă, a*

drepturilor legale ale consumatorilor referitoare la produsul cumpărat de păstrarea ambalajului”.

Din interpretarea prevederii de mai sus distingem următoarele aspecte importante:

- prevederea este aplicabilă consumatorilor, atât în situația achiziționării de produse on-line (vânzare la distanță), cât și în mod direct, prin punctele de vânzare ale comercianților;
- drepturile legale ale consumatorilor nu se limitează la cele izvorâte din certificatele de garanție ale produselor, ci se referă și la drepturile consumatorilor privind returnarea produselor, în cazul vânzărilor la distanță sau la cele născute ca urmare a reclamării viciilor produsului, în condițiile prevăzute de Codul Civil.

Dacă până la intrarea în vigoare a Legii comercianții condiționau deseori acordarea garanției/returnarea produsului de prezentarea ambalajului original al acestuia, în momentul de față, o asemenea practică este eliminată în mod expres, tocmai pentru a debloca cantități semnificative de ambalaje păstrate în gospodării, de către consumatori.

Carența legislativă anterioară permitea comercianților să solicite consumatorilor ambalajul original odată cu prezentarea produsului defect. De multe ori, o astfel de condiționare crea o portiță de eschivare pentru aceștia de a mai înlocui produsul reclamat, având în vedere că mulți dintre consumatori se aflau în imposibilitate de a păstra în spațiul locativ ambalajele tuturor produselor pe care le achiziționau, în special ale produselor voluminoase.

Practica unora dintre consumatori de a păstra ambalajele produselor pentru a înlătura riscul generat de politica comercianților de a nu primi produsul reclamat fără ambalajul original s-a dovedit ineficientă din perspectiva reutilizării

și gestionării raționale a ambalajelor pe piața națională.

Derivând din necesitatea de a crea mecanisme de optimizare a parametrilor privind colectarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje pe piața națională, care să se conformeze standardelor și țintelor europene, legiuitorul nu numai că a identificat o sursă reală de generare de deșeuri de ambalaje, dar a intervenit expres și în sensul protejării drepturilor consumatorilor pe piața comercializării bunurilor de consum ambalate.

În sensul constrângerii destinatarilor de a asimila și aplica în practică regula prevăzută la art. 16, alin. (8) din Lege, legiuitorul instituie sancțiuni pecuniare cu valori cuprinse între 15.000 lei și 25.000 lei.

Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se face de către personalul împuternicit al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.